

Jaap Porsius en Ton Verheul

“WE DOEN GEWOON WAT WE ALTIJD AL DEDEN”

■ Bob van der Winden

De kersverse ereleden Ton Verheul en Jaap Porsius staan al decennia klaar voor Het Y. Tot op de dag van vandaag zijn ze bijna dagelijks op de haven te vinden – en altijd in de weer voor de vereniging.

Eind december 2019. Het miezert al dagen, maar Ton Verheul en Jaap Porsius – onze nieuwe ereleden sinds half november – zijn gewoon op de haven in Durgerdam te vinden. Jaap tref ik bij het slijpen van de ketting van een kettingzaag. Daar heeft hij een speciaal slijpschijfje voor dat in de werkplaats van Het Y is te vinden. Jaap: “Je kan het gewoon zelf doen. Kijk maar, zo doe je dat...” Ton staat met Ger (havencommissaris) en Rik (havenmeester) aan de pont te werken. Deze is geheel opgeknapt op de helling van (en door) Ruurd Porsius en nu moet de nieuwe kabel onder water worden aangebracht. Maar het is elf uur en dus koffietijd – we beginnen aan het interview.

Hoe zijn jullie bij Het Y terecht gekomen?

Ton: “Sommige mensen maken ervan dat ik zestig jaar lid ben... maar dat klopt niet. Wel loop ik hier in Durgerdam al zestig jaar rond: vanaf mijn vijftiende kwam ik op de Y-vector van mijn buurman, die hier toen in het riet lag. Maar pas op mijn vijftentwintigste kocht ik een

botter, de HK3. Ook die lag in het riet, want geld om het lidmaatschap te betalen had ik niet. Omdat ik wel altijd vuilnis en zo naar de wal bracht, zei de toenmalige havenmeester – ook een Porsius indertijd – “blijf jij maar lekker liggen daar”. Pas in 1989 ben ik lid geworden, dat is dus dertig jaar geleden.”

“Sommige mensen maken ervan dat ik zestig jaar lid ben...”

Jaap: “Dat herinner ik me wel; ik woonde op de dijk toen en we zaten altijd aan de buitenkant te vissen in de haven: zulke ratten had je bij de steiger in het riet, omdat iedereen zijn vuilnis daar dumpte! Mijn vader was hier geboren, hij kwam uit de visserij en na de oorlog kregen al die visserlui, die werkeloos werden, een rijks-betrekking; mijn vader in Alkmaar bij Defensie. Daardoor verhuisden ze naar Heiloo, daar ben ik geboren. Een jaar later ging hij bij de pont varen in Amsterdam en verhuisden we naar Nieuwendam en daarna terug naar Durgerdam. Daar had je natuurlijk een roeibootje met zoveel water voor de deur. Daarna kocht ik een

motorboot, die lag altijd bij de burens, WSV Durgerdam, waar ik later havenmeester werd. Omdat er in de haven van Het Y wel stroom was, lagen we daar in de winter. In 2001 ben ik lid geworden; Marja van het bestuur zei toen: 'word maar lid, want leden hebben voorrang als er een keer geen plek is in de winter'. Ik had er nooit over nagedacht dat je met een motorboot ook lid kon worden!"

Zeilden jullie ouders ook?

Jaap: "Mijn vader voer op een botter als visserman, en mijn opa was parlevinker. Ik ging vaak mee en zat dus altijd op het water. Toentertijd heb ik een Curtevenne kruiser als casco gekocht en in een jaar helemaal zelf ingebouwd naast ons huis op de dijk. Ik was instrumentmaker bij het GEB, dus techniek was niet het probleem. Maar het zijn wel altijd motorboten geweest, bij mijn vader en grootvader en ook voor mij. In 1990 heb ik de Valkvlet, die ik daarna had opgeknapt ingeruild voor een kotter, een Leson spitsgatter, en die heb ik nu nog."

Ton: "Ik kocht in 1965 een botter van de botterbouwer Oost uit Harderwijk. Die is bijna compleet vernieuwd in de achttien jaar dat ik hem had... Onze buurman had er vroeger ook eentje; ik ging altijd met hem mee op vakantie want mijn vader was vroeg overleden. Later lag hij met zijn botter in de Leidsegracht en ik om de hoek, in de Keizersgracht. Ik had de mast van die botter strijkbaar gemaakt, beetje water erin laten lopen en je kon net onder de bruggen door..."

Van die buurman heb ik zeilen geleerd: wij zeilden al naar Terschelling en roeiden zelfs naar De Richel, we hebben ook weleens een rondje om Terschelling geprobeerd te roeien... Ik heb toen nog vier jaar in Almere gelezen, mijn vriend werd daar de eerste voorzitter van

de watersportvereniging. Daar ben ik begonnen met het bouwen van steigers... Dat kon ik hier later mooi in praktijk brengen ook.

Die botter hebben we later ingeruild voor een zeilkotter en daarna een schokker. Daar kregen we een keer met harde wind een schuiver en gingen we op het Hoornse Hop op zijn kant. Toen had mijn vrouw er geen zin meer in. Ik had in die tijd wel net een perfecte schouw gebouwd met een stel vrienden. Alles erop en eraan,

We kregen met harde wind een schuiver en gingen op het Hoornse Hop op zijn kant

rvs, elektra, alles op en top. Toch maar verkocht dus en samen met de buurman een oude Schottelboot opgeknapt van Rijkswaterstaat. En die heb ik nog steeds, want de buurman had geen vaarbewijs en er ook weinig zin meer in: die gooide gewoon de papieren van die boot bij mij in de bus; ik moest hem maar kopen."

Hoe zag de vereniging eruit toen jullie lid werden?

Ton: "Nou, het was nog echt wel een ballenvereniging toen ik lid werd: allemaal in blazer op de nieuwjaarsreceptie en zo. Ik mocht wel lid worden, want iedereen kende mij: ik was altijd bezig op de haven. Dat was ook nog zo toen ik havencommissaris werd, rond 2000. Later veranderde dat, maar ik heb nog moeten aftreden als havencommissaris omdat leden hadden geklaagd dat iemand met een motorboot geen bestuurslid kon zijn – dat dan weer wel... Toen dat een jaar geleden terugkwam in verband met die kwestie rond btw op ligplaatsen voor motorboten, ben ik maar meteen bij Jaap,

bij de WSV Durgerdam dus, gaan liggen in de winter. Ik had geen trek in discussies over motorboten. Maar als lid ben ik gewoon altijd blijven doen wat ik altijd deed."

Jaap: "Toen ik binnenkwam als lid in 2001 is zo'n beetje de omslag gekomen. Ik moest wel door de ballotage, een stuk of vijf mensen vroegen wat mijn vakgebied was en zo. Maar onder voorzitterschap van Evert Serné was de kentering al aan de gang: Ton en Henk Keuch zaten toen al in het bestuur en die hadden al helemaal geen zin in dikdoenerij. Onder Rein en Marjan Schiffart als havenmeesters was het ook altijd feest op de vrijdagavonden: Marjan was erg goed altijd achter de bar. Ton bleef dan op zijn boot 's nachts, we hebben hem nog wel eens uit het water moeten vissen..."

Ton: "Dat lag even anders: vroeger stond er precies een paal op de hoek van de A- en de B- steiger. Die hadden we toen zelf weggehaald en 's avonds, toen we uit de bar kwamen, wil ik even langs die paal lopen... maar die was er niet meer dus daar ging ik..."

Hoe ging dat in zijn werk met klussen en zo, toen?

Jaap: "Thieu van Houten was toen havencommissaris en die lag met zijn schip bij ons voor de deur, mijn zoon ging ook altijd met hem uit varen. Thieu werkte bij de PTT en die heeft veel verbouwd, hij leidde ook de werkploeg."

Ton: "Ja, dat was een mooie: klokslag twaalf uur werd er gestopt met werken en kwam er een borrel en later de lunch op tafel, hij zorgde wel altijd voor een goede maaltijd voor de werkploeg. Henk, Chiel, Jurgen en ik waren de vaste werkploeg toen, maar er werkten vele anderen mee."

In die tijd is toch ook de buitensteiger gebouwd?

Ton: "Dat is een verhaal op zich. Ik was al lid en we

hadden hier aan de steiger de Lichtstraal liggen. Maar daar moest het clubschip komen. We hebben toen palen gekregen van het GVB: dat waren oude lantaarnpalen. Het buitensteigertje was hartstikke laag, daar hebben we toen paalmutsen opgezet. Veel werk werd

toen gedaan door de leerjongens die we in mijn bedrijf hadden. Die hebben een hele hoop gelast hier, beter dan een beetje oefenen op niks, toch? Een Joegoslaaf in opleiding is indertijd nog eens met laselektrodes en al het water in gevallen. Gelukkig overleefde hij het en met wat droge kleren hebben we hem weer aan het werk gezet. Het hielp natuurlijk wel dat onze directeur ook lid was van Het Y en ook aan de buitensteiger lag... Met de werkploeg hebben we toen het nieuwe dek op de steiger gelegd. Chiel heeft daar weer een hele stapel U-balken aan gelast en zo werd die een stuk verlengd. Gek genoeg was de steiger op de oude tekeningen die er bestonden een stuk korter dan op de luchtfoto's. De tekeningen hebben we daar toen op mogen aanpassen. De baddingen van de oude steiger liggen nu nog naast de rietsteiger trouwens, die zullen nu wel van Natuurmonumenten zijn, want die hebben het rietland overgenomen. Het was wel een hele grote klus, alles bij elkaar – daar heb ik in 1994 die Paul Niemanprijs voor gekregen.”

“Wij doen het gewoon voor onze lol, daar hoeft ons geen erelid voor te maken!”

Jaap: “Ja, die kreeg ik veel later ook: dat was voor de reparatie van de pont en de steigers in 2012.... Op het moment gaat het niet veel anders: ik kom hier meestal ’s morgens om een uur of half tien; Ton en Rik zijn er dan al. Dan begint de dag met koffie: wat is er allemaal te doen nog? Meestal zijn we dan met zijn drieën. Dan is het tot de lunch een paar klussen doen; dat kan van alles zijn: gisteren hebben we bijvoorbeeld alleen maar

zitten bedenken hoe dat met de pont moest. Vandaag kon dat dan worden uitgevoerd. Maar er is altijd van alles te doen: de kettingzaag slijpen – je hebt gezien hoe dat moet – opruimen, toegangsbord lakken, steigerdelen vernieuwen, elektraklussen, de havenboot – er is altijd wat te doen, zeker voor een instrumentmaker.”

“Ton: “Ik vind het gewoon fijn als alles er een beetje goed bij ligt”

Ton: “Ik vind het gewoon fijn dat alles er ook een beetje goed bij ligt hier. En dus ga ik regelmatig alles een keer opruimen. Ook de nieuwe opslagruimte is nu goed ingeruimd. En goed eten tussen de middag hou ik graag in ere: er moet altijd wat lekkers zijn! Dus zorg ik naast mijn eigen boterhammen voor een gehaktballetje, een worstje voor iedereen. Wij doen dat gewoon voor onze lol, daar hoeft ons geen erelid voor te maken!”

Hoe is het om erelid te zijn?

Jaap: “Ik stond er wel van te kijken, dat ze me erelid wilden maken: ik ben echt niet de enige die dat verdiend heeft! Er zijn heel wat meer leden die zich ‘stille kracht van de vereniging’ zouden kunnen noemen!”

Ton: “Ik zat er niet zo op te wachten... Voor mij maakt het niks uit: ik blijf gewoon doen wat ik altijd al deed. We zien het wel als een blijk van waardering. Maar ook anderen staan altijd klaar. Cobie zorgt altijd prima voor de financiën. Ruud bijvoorbeeld, en Chiel om er maar een paar te noemen, verzetten ook bergen werk. En niet te vergeten Rik en Ger. Ruud gaat binnenkort bijvoor-

beeld weer een mooie picknicktafel maken. Chiel is alweer aan het lassen aan de steigers. Die kan je ook altijd bellen!”

